ἔκδηλος εἶναι τὸν Θεὸν παῤῥησίᾳ ἀνακηρύττων. εἶτα δὲ, ἐπειδὴ τοὺς τὸν μονήρη ἀσκοῦντας βίον ἑώρα τὸν Ἑρμουπόλεως Διόσκορον μᾶλλον ἢ αὐτὸν σεβαζομένους, ἀπ' ἐκείνου μὲν ἀποσπάσαι, ἐφ' ἑαυτὸν δὲ τούτους ἐφελκύσαι βουλόμενος, τἀναντία ἀποφαίνεται, καὶ Ἀνθρωπομορφιανὸν ἑαυτὸν ἀναδείκνυσι, καὶ τοὺς τῶν μοναχῶν ἁπλουστέρους ὑποσκελίζει, καὶ σχίσμα ἐν αὐτοῖς ἐμποιεῖ, καὶ ἔριδος οὐ σμικρὰν καὶ ἀλληλομαχίας ἀναῤῥιπίζει φλόγα [α]. καὶ οἷς ἐχρῆτο ὅπλοις, τοῖς Ὠριγένους βιβλίοις, τὸ ἀνθρωπόμορφον εἶναι τὸ Θεῖον ἀναιρῶν, ταῦτά τε καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν αὐτός τε καὶ ἡ περὶ αὐτὸν κατὰ τὸ 400. ἔτος συστᾶσα Σύνοδος ἀναθεματίζει. οὗτος δέ ἐστιν ὁ καὶ τὸν θεῖον Χρυσόστομον παρανόμως καθελὼν, καὶ τοσαῦτά τε καὶ τοιαῦτα κατ' αὐτοῦ ἀδίκως καὶ εἰπὼν καὶ δράσας [β]. ὅστις δὴ ἐν ἔτει 412. τὸν βίον κατέλυσε [γ], διάδοχον καταλιπὼν τὸν θειότατον Κύριλλον [δ].

Τὰ αὐτοῦ Συγγράμματα.

Τεῦχος ἐν μέγα κατὰ Ὠριγένους [ε]. Βιβλίον περὶ τοῦ κύκλου τοῦ Πάσχα [ϛ]. Ἐπιστολὴ πρὸς Πορφύριον Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον [η]. Ἐπιστολὴ ἐκ τεσσάρων συγκειμένη μερῶν· ὧν τὸ μὲν πρῶτον περὶ τοῦ Πάσχα, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον κατὰ Ἀπολιναρίου καὶ Ὠριγένους, τὸ δὲ τέταρτον τοὺς αἱρετικοὺς ἀνακαλεῖ εἰς μετάνοιαν [θ]. Βιβλία τρία περὶ πίστεως [ι]. Ἐπιστολαὶ περὶ τοῦ Πάσχα τρεῖς [κ]. Ἐπιστολὴ πέμπτη καὶ ἕκτη περὶ τοῦ Πάσχα [λ]. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἐπιφάνιον [μ]. Κανόνες δέκα καὶ ἀποκρίσεις τρεῖς [ν]. Ἐπιστολὴ σύντομος πρὸς Χρυσόστομον [ξ]. Ὁμιλία περὶ τοῦ τίνι ὅμοιος ὁ ἄνθρωπος [ο]. Λόγος περὶ τοῦ διατὶ ἐσθίομεν τυρὸν καὶ ὠὰ ἐν τῷ τῶν νηστειῶν καιρῷ [π]. Λόγος εἰς τὸν μυστικὸν δεῖπνον καὶ εἰς τὸν νιπτῆρα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ [ρ].

Τὰ ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ Θεοφίλῳ ἐπιγεγραμμένα ὑπομνήματα τρία. καὶ τῷ μὲν ἑνὶ τῷ εἰς τὴν Ἔξοδον τὸ, Ἀλεξανδρείας, πρόσκειται· τοῖς δὲ δυσὶ τοῖς εἰς τὴν Γένεσιν οὔ. ἐπεὶ δὲ δύω Θεόφιλοι ἐκκλησιαστικῶν συγγραφεῖς ὑποθέσεων, ὅ, τε Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ Ἀντιοχείας ὁ κατὰ τὸ 181. ἔτος ἀκμάσας· ἐν δὲ τῷ εἰς τὴν Γένεσιν ὑπομνήματι, τῷ ἐν σελ. 63. Ὠριγένους μνεία τοῦ περὶ τὸ 185. ἔτος γεννηθέντος· τοῦ πρώτου ἄρα καὶ τοῦτο ποίημα· τοῦ αὐτοῦ δ' ἴσως καὶ τὸ τρίτον.

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ὁ μάρτυς καὶ φιλόσοφος ὁ υἱὸς Πρίσκου τοῦ Βακχείου τὴν ἐν Παλαιστίνῃ Νεάπολιν ἔσχε πατρίδα [σ]. περὶ δὲ τὸ 89. σωτήριον ἔτος γεννηθεὶς [τ], τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεων, τῆς Στοϊκῆς, Πυθαγορικῆς, Περιπατητικῆς, καὶ Πλατωνικῆς ἀκροατὴς ἐγένετο. περὶ δὲ 133. ἔτος [υ] παλαιῷ τινι πρεσβύτῃ πρᾶον καὶ σεμνὸν ἦθος ἐμβαίνοντι (ὁ Πολύκαρπος τυχὸν ἐστὶν οὗτος) ἐντυχὼν, παρ' αὐτοῦ τὰ θεῖα καὶ ἄπταιστα τῆς πρὸς Χριστὸν τὸν σωτῆρα πίστεως ἐμυήθη μαθήματα [φ]. ἐπὶ Ἀντωνίνου δὲ τοῦ ἐπικληθέντος Εὐσεβοῦς, ἐν Ῥώμῃ τὰς διατριβὰς ποιούμενος, κατὰ τὸ 140. ἔτος [χ] τὴν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν πρώτην συνταξάμενος ἀπολογίαν, αὐτῷ τε τῷ βασιλεῖ προσπεφώνηκε καὶ τῇ Συγκλήτῳ [ψ]. εἰς τὴν Ἀσίαν δὲ παραγενόμενος τὸν πρὸς Τρύφωνα τὸν ἰουδαῖον συγκροτεῖ μέγαν διάλογον. ἐπὶ τὴν Ῥώμην δὲ ἐπανιὼν, τὴν δευτέραν συγγράφει ἀπολογίαν, καὶ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ καὶ τῇ Συγκλήτῳ ἀνατίθεται [ω]. ἐν ἔτει δὲ 163 [2α], ἔτουν τῷ ἀπὸ γεννήσεως αὐτοῦ 74. τῷ θείῳ τοῦ μαρτυρίου κατεκοσμήθη διαδήματι, Κρίσκεντος τοῦ παμπονήρου καὶ ἀφιλοσόφου στωϊκοῦ φιλοσόφου τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ καταρτύσαντος [2β].

Τῶν Συγγραμμάτων αὐτοῦ αἱ φερόμεναι ἐκδόσεις ἥ τε ἐν Κολον. κατὰ τὸ 1686, καὶ ἡ Ἐνετίησ. κατὰ τὸ 1747. ἔτος γενόμεναι [*].

Τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ
Τὰ ἀμφίβολα.

Ἐρωτήσεις χριστιανικαὶ ε' πρὸς Ἕλληνας. Ἐρωτήσεις ἑλληνικαὶ ιε' πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς περὶ τοῦ ἀσωμάτου, καὶ περὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν· καὶ ἀποκρίσεις χριστιανικαὶ πρὸς τὰς προῤῥηθείσας ἐρωτήσεις ἀπὸ τῆς εὐσεβείας τῶν φυσικῶν λογισμῶν. Ἀποκρίσεις πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους περί τινων ἀναγκαίων ζητημάτων ρμϛ'. Ἔκθεσις πίστεως περὶ τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος συντάγματος.

Τὰ Ἐκλελοιπότα.

Σύνταγμα κατὰ πασῶν τῶν γεγενημένων αἱρέσεων [2γ]. Λόγοι κατὰ Μαρκίωνος [2δ]. Σύνταγμα ἐπιγεγραμμένον, Ψάλτης [2ε]. Σχολικὸν περὶ ψυχῆς [2ϛ]. Περὶ ἀναστάσεως [2η]. Ὑπομνήματα εἰς τὴν Ἑξαήμερον [2θ]. Λόγος περὶ προνοίας καὶ πίστεως [2ι].

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ὁ ἀρχιερεύς τε καὶ μάρτυς Εἰρηναίῳ μὲν ἐμαθήτευσεν [2κ], ἐπὶ Ἀλεξάνδρου δὲ τοῦ Μαμαίας υἱοῦ, ἔτουν ἐν ἔτει σωτηρίῳ 218. [2λ] ἤκμασε. περὶ δὲ τοῦ τίνος ἐχρημάτισεν ἐπίσκοπος πόλεως οὐ πάντες οἱ τὰ περὶ αὐτοῦ διαλαμβάνοντες σύμφωνοι. ὁ μὲν γὰρ Γεώργιος ὁ Σύγκελλος [2μ], καὶ ὁ Ζωναρᾶς [2ν], καὶ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος [2ξ], Πόρτου τοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην αὐτὸν ἐπισκοπῆσαί φασιν· ὁ δὲ Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς [2ο], καὶ Λεόντιος ὁ Βυζάντιος [2π], Ῥώμης· ὁ δὲ Γελάσιος ὁ Πάπας [2ρ], τῆς μητροπόλεως Ἀράβων· ᾧπερ ὅ, τε Κάβε [2σ], καὶ ὁ Οὐδῖνος [2τ], καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων ἑπόμενοι, Ἀδάνου τοῦ κατὰ τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν ἐμπορίου, τοῦ καὶ ῥωμαϊκοῦ ἐμπορίου καλουμένου, ἐπίσκοπον γενέσθαι διϊσχυρίζονται· πῇ μὲν ἐκ τῶν Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου λέξεων, πῇ δὲ ἐκ τῆς τοῦ Ἱερωνύμου ἀγνοίας τοῦτο συνάγοντες. τούτων γὰρ ὁ μὲν,

(α) Ὁ Σωκρ. ἐν βιβλ. 6. κεφ. 7. (β) Ὅρα τὰ περὶ τοῦ Χρυσοσ. (γ) Ὁ Κάβ. αὐτ. (δ) Ὅρα τὰ περὶ τοῦ Κυρίλ. (ε) Μνεία παρὰ Γενναδ. ἐν κεφ. 33. περὶ ἐκκλησιας. συγγραφ. ἀποσπασμ. δὲ τούτου εὑρήσεις παρὰ Θεοδωρίτ. ἐν διαλ. 2. ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ τεύχ. τυχὸν καὶ τὸ μέρος τοῦ προσφωνητικοῦ λόγου πρὸς τοὺς φρονοῦντας τὰ Ὠριγένους, τὸ ἐν τῷ 4. κεφ. τοῦ 1. μερ. τῶν πρὸ τῆς ἐν Ἐφέσ. Συνόδ. (ϛ) Μέρ. παρὰ Θεοδωρίτ. ἐν διαλ. 3. (η) Ὅρα τὰ ἐν τῇ 5. συνελεύσ. τῆς οἰκουμ. 5. Συνόδ. τὰ ἐν σελ. 241. τοῦ 4. Τόμ. τῆς τοῦ Βιν. ἐκδόσ. (θ) Ταύτην ὁ Ἱερών. μετέφρασεν, ὡς αὐτὸς ἐν ἐπισ. 78. (τῇ ἐν Τόμ. 2. σελ. 212.) μαρτυρεῖ· ἀλλὰ καὶ τὸ πρωτότ. καὶ ἡ μετάφρ. ἐξέλιπον. (ι) Μνεία παρὰ Γενναδ. αὐτ. (κ) Σώζ. ὥς φησιν ὁ Κάβ. (αὐτ.) ἡ τοῦ Ἱερων. μετάφρ. ἐν τῷ 5. Τόμ. τῆς τῶν πατέρ. βιβλιοθ. μέρος δὲ καὶ ἑλλην. ἐν τῷ τέλ. τοῦ 2. Τόμ. τοῦ Πεταβ. οὗ ἡ ἐπιγραφή· de Doctrin. temp. (λ) Τούτ. ἀποσπασμ. εὑρήσεις ἐν τῇ 1. πράξ. τῆς ἐν Ἐφέσ. Συνόδ. (μ) Ἐστὶν ἡ 67. παρ' Ἱερων. παρ' αὐτοῦ μεταφραθ. καὶ ἐν Τόμ. 2. σελ. 207. κειμ. (ν) Κεῖνται ἐν τῷ 2. Τόμ. τῶν Πανδέκτ. σελ. 170. (ξ) Μέμν. ὁ Παλλάδ. ἐν τῷ 7. κεφ. τοῦ διαλ. τῷ ἐν τῷ 13. Τόμ. τοῦ Χρυσοσ. κατὰ τὴν τοῦ Μοντφαυκ. ἔκδοσ. (ο) Ἐξεδόθη ἐν Παρισ. κατὰ τὸ 1608. ἔτ. ἀλλ' ἔντισι κώδ. Χριστοφόρῳ ἐπιγέγραπται, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Κοτελέρ. παρὰ Κάβ. αὐτ. ἐν σελ. 280. (π) Σώζ. ἐν τῷ 58. θεολογικ. χειρογρ. κώδ. ἐν τῇ τῆς Βιέν. βιβλιοθ. κατὰ τὴν τοῦ Κάβ. μαρτυρίαν. (αὐτ.) ἄρχεται δ' οὕτως· Οἱ αἱρετικοὶ καὶ μᾶλλον οἱ Ἀρμένιοι τῇ παρασκευῇ καὶ τῇ τετράδι τῆς Τυρινῆς, ὁμοίως, κτλ. (ρ) Σώζ. χειρόγρ. οὗ ἡ ἀρχή· Τί τερπνότερον ἢ τί ἡδύτερον τοῖς φιλοθέοις, κτλ. ὅρα τὸν Κάβ. αὐτ. (σ) Ὁ Ἱερών. ἐν τῷ καταλ. τῶν ἐκκλησιαστ. συγγραφ. καὶ ὁ Ἰουστῖν. παρ' Εὐσεβ. ἐν βιβλ. 4. κεφ. 12. τῆς Ἱστορ. (τ) Ὁ Φαβρίκ. (ἐν μέρ. 1. τοῦ 5. βιβλ. σελ. 51.) ὁ δὲ Εὐσέβ. (ἐν βιβλ. 2. κεφ. 13. τῆς Ἱστορ.) ὁ μετ' οὐ πολὺ, φησὶ, τῶν Ἀποστόλων· ὁ δὲ Φώτ. (ἐν κώδ. 234.) Ἀνὴρ οὔτε τῷ χρόνῳ πόῤῥω ὢν τῶν Ἀποστόλων, οὔτε τῇ ἀρετῇ. (υ) Ὁ Κάβ. ἐν Τόμ. 1. σελ. 61. (φ) Αὐτὸς ὁ Ἰουστῖν. ἐν τῇ ἀρχ. τοῦ πρὸς Τρύφ. διαλ. (χ) Ὁ Κάβ. αὐτ. (ψ) Ὁ Εὐσέβ. ἐν βιβλ. 4. κεφ. 11. τῆς Ἱστορ. (ω) Ὁ Αὐτ. αὐτ. ἐν κεφ. 16. (2α) Ὁ Φαβρίκ. (αὐτ. ἐν σελ. 52.) ὁ δὲ Κάβ. (αὐτ.) ἐν ἔτει 165. (2β) Ὁ Εὐσέβ. αὐτ. (*) Ἐστὶ δὲ, φησὶν ὁ Φώτ. (ἐν κώδ. 124.) φιλοσοφίας μὲν ὁ ἀνὴρ τῆς τε καθ' ἡμᾶς, καὶ μάλιστά γε τῆς θύραθεν εἰς ἄκρον ἀνηγμένος, πολυμαθείᾳ τε καὶ ἱστοριῶν περιῤῥεόμενος πλούτῳ· ῥητορικαῖς δὲ τέχναις οὐκ ἔσχε σπουδὴν ἐπιχρῶσαι τὸ ἔμφυτον αὐτοῦ τῆς φιλοσοφίας κάλλος. διὸ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἄλλως ὄντες δυνατοὶ, καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν διασώζοντες, τῶν ἐκεῖθεν οὐκ εἰσὶν ἀποστάζοντες ἡδυσμάτων, οὐδὲ τῷ ἐπαγωγῷ καὶ θελκτηρίῳ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀκροατῶν ἐφελκόμενοι. (2γ) Μνεία παρ' Ἰουστίν. ἐν τῇ 2. ἀπολογ. καὶ παρ' Εὐσεβ. ἐν βιβλ. 4. κεφ. 11. τῆς Ἱστορ. (2δ) Παρὰ Φωτ. ἐν κώδ. 125. καὶ παρὰ Ἱερωνύμ. ἐν τῷ καταλ. καὶ παρ' Εὐσεβ. αὐτ. (2ε) Παρ' Εὐσεβ. αὐτ. ἐν κεφ. 18. καὶ παρ' Ἱερωνύμ. αὐτ. (2ϛ) Παρὰ τοῖς Αὐτ. αὐτ. (2η) Παρὰ Δαμασκ. ἐν Τόμ. 2. σελ. 755. τῶν Παραλ. καὶ παρὰ Φωτ. ἐν κώδ. 48. ὡς ἀμφίβολ. (2θ) Ἀποσπασμάτ. τούτων παρ' Ἀναστασ. τῷ Σιναΐτ. ὡς μαρτυρεῖ ὁ Φαβρίκ. αὐτ. ἐν σελ. 60. (2ι) Ἀποσπασμάτ. παρὰ Μαξίμ. ἐν Τόμ. 2. σελ. 154. (2κ) Ὁ Φώτ. ἐν κώδ. 121. (2λ) Ὅρα τὴν 219. σελ. τοῦ χρον. κανόν. τοῦ Εὐσεβ. καὶ τὴν 358, ἢ 285. σελ. τῆς Χρονογραφ. τοῦ Συγκέλ. (2μ) Αὐτ. (2ν) Ἐν σελ. 620, ἢ 468. τοῦ χρον. (2ξ) Ἐν βιβλ. 4. κεφ. 31, καὶ βιβλ. 5. κεφ. 15. (2ο) Ἐν σελ. V. τῶν τοῦ Ἱππολύτ. συγγραμ. τῶν ἐν Ἀμβουργ. ἐκδοθ. (2π) Αὐτ. ἐν σελ. IX. (2ρ) Αὐτ. ἐν σελ. 215. (2σ) Ἐν Τόμ. 1. σελ. 102. (2τ) Ἐν Τόμ. 1. σελ. 222.